

Universitatea De Medicină, Farmacie, Științe Și Tehnologie „George Emil Palade” Din Tîrgu
Mureș, Școala de studii doctorale
Rezumatul tezei de doctorat

Rolul mediatorilor psihologici și impactul intervențiilor cognitiv comportamentale la pacienții cu boli tiroidiene și diabet zaharat

Doctorand Porkoláb (Pápai) Annamária

Conducător de doctorat: conf. univ. dr. Mihai Adriana

Rezumat

Introducere

Mult timp medicina tradițională a funcționat după modelul clinic: cauza determină efectul, ceea ce determină de fapt boala. În ultimele decenii s-a încercat înlocuirea acestui model cu cel bio-psiho-social. Acest model bio-psiho-social conferă o responsabilitate și o abordare terapeutică mai complexă din partea medicului în ceea ce privește cauzele unor boli.

Numărul cazurilor de boli tiroidiene în ultimul deceniu a arătat o tendință de creștere la nivel mondial, iar diabetul zaharat a devenit una dintre problemele majore a sănătății mondiale în ultimii ani. Problemele psihosociale care pot fi cauza remiterii incomplete a bolilor endocrine sugerează necesitatea unei abordări alternative la tratamentul medicamentos, o abordare psihosomatică a bolii. Modul în care o persoană percepe lumea și reacționează la ea este influențat de personalitate, strategiile de coping utilizate, schemele cognitive înrădăcinate din copilărie și atitudinile/convingerile raționale sau iraționale. Această nouă abordare psihosomatică a bolilor și intervențiile psihoterapeutice ar crește șansele obținerii unei recuperări complete într-o proporție semnificativă a pacienților.

Obiectivul principal al tezei de doctorat a fost realizarea unui screening al trăsăturilor de personalitate, a strategiilor de coping, a atitudinilor/convingerilor și a schemelor cognitive la pacienții cu boli tiroidiene și diabet zaharat în vederea construirii și aplicării a unui program de intervenție psihoterapeutic bazat pe tehnici din cadrul terapiilor cognitiv comportamentale și emoționale.

Metodă generală

Cercetarea de față cuprinde 3 studii clinice prospective caz-control. Pacienții provin din județul Mureș și județele limitrofe Harghita, Bistrița și Alba. Recrutarea pacienților s-a făcut într-o clinică de endocrinologie privată din Tg. Mureș. Grupul țintă a fost reprezentat de pacienți diagnosticați cu boli tiroidiene (hiper sau hipotiroidism) și diabet zaharat de tip 1 și tip 2. Grupul de control a fost compus din voluntari sănătoși.

În primul studiu s-a evaluat rolul mediatorilor psihologici (personalitate, strategii de coping, scheme cognitive și atitudini și convingeri) în bolile tiroidiene și diabetul zaharat. În al doilea studiu

am evaluat modificările nivelului de depresie, anxietate și a strategiilor de coping la pacienții cu boli tiroidiene în urma tratamentului medicamentos. În al treilea studiu am evaluat eficiența intervenției psihoterapeutice (bazată pe terapiile cognitiv comportamentale și emoționale) în restructurarea strategiilor de coping disfuncționale, a schemelor cognitive dezadaptative și a gândurilor iraționale la pacienții cu boli tiroidiene.

Rezultate generale

Rezultatele primului studiu au evidențiat caracteristicile psihologice ale pacienților cu boli tiroidiene și diabet zaharat. Aceste caracteristici psihologice ale pacienților cu boli tiroidiene și diabet zaharat descriu o personalitate cu nivel ridicat de neuroticism/anxietate, agresivitate și ostilitate, cu un nivel ridicat de activitate (la diabetul zaharat), strategii de coping disfuncționale, gândire irațională și scheme cognitive dezadaptative. Studiul 2 a evidențiat faptul că tratamentul medicamentos în bolile tiroidiene scade nivelul depresiei și al anxietății, dar nu aduce un aport semnificativ în schimbarea strategiilor de coping disfuncționale utilizate de către pacienții cu boli tiroidiene. Pe baza rezultatelor studiilor anterioare am proiectat un program de intervenție psihoterapeutic pentru pacienții cu boli tiroidiene. În urma intervenției psihoterapeutice de 8 ședințe am reușit restructurarea strategiilor de coping disfuncționale, a gândurilor iraționale și a schemelor cognitive maladive.

Concluzii generale

Prin screeningul factorilor psihologici (posibili mediatorii în bolile tiroidiene și diabetul zaharat) s-a evidențiat faptul că pacienții cu boli tiroidiene și diabet zaharat prezintă ușoare diferențe în ceea ce privește personalitatea, strategiile de coping, schemele cognitive, atitudini și convingeri și ambele grupe de pacienți diferențe semnificative față de grupul de control. Aceste diferențe evidențiază mai mult o vulnerabilitate la aceste tipuri de boli endocrine decât un anumit profil psihologic al persoanelor cu boli tiroidiene sau diabet zaharat. Diferențele constatate ne pot ajuta însă foarte mult în construcția unor programe de intervenție psihoterapeutice cât mai eficiente în vederea reducerii factorilor psihologici care pot întreține boala somatică. În oglinda studiilor de față putem spune faptul că medicina prezentului și viitorului trebuie să integreze în planul terapeutic pe lângă tratamentul medicamentos și intervențiile psihoterapeutice în vederea atingerii unei stări de bine și reducerea incidenței de cronicizare a bolilor tiroidiene în special și a oricărei boli somatice în general.

Originalitatea tezei

Studiile în ceea ce privește rolul mediatorilor psihologici în bolile tiroidiene și diabetul zaharat sunt puține și abordează problematica foarte secvențial. Contribuția originală față de alte studii constă în evidențierea unui profil psihocomportamental și emoțional al pacienților cu boli tiroidiene și diabet zaharat, pe baza căruia am dezvoltat o intervenție psihoterapeutică cu rezultate eficiente în restructurarea schemelor cognitive, gândurilor iraționale și a strategiilor de coping disfuncționale complementare terapiilor medicamentoase. Pentru a veni în sprijinul eficienței intervențiilor psihoterapeutice în cadrul studiului 2 s-a evidențiat faptul că strategiile de coping disfuncționale a pacienților cu boli tiroidiene care au rol în menținerea bolii nu se modifică semnificativ în urma tratamentului medicamentos însă s-au modificat semnificativ în urma intervenției psihoterapeutice propuse.

